

[Elias Lauf.]

selv. Ville det mon ikke være gavnligt, om repræsentanter for de forskellige politiske partier her i tinget, som har så meget med de grønlandske sager at gøre, besøgte Grønland oftere, for at de ved selvsyn kunne få lejlighed til at danne sig et billede af landet og dets befolkning?

Den højtærede minister for Grønland understreger i sin rejseberetning, at der på to områder må gøres en særlig indsats i de kommende år, nemlig inden for boligbyggeriet og inden for erhvervslivet, og dette er blevet bekræftet ved den højtærede statsministers åbningstale i år. Det er meget opmuntrende. Vi har tillid til regeringens beslutninger, men i denne vanskelige overgangsperiode behøver vi ikke blot gode løfter, men handling, og i forbindelse hermed minder jeg om den højtærede ministers og den højtærede finansministers tilsagn sidste år om at gøre noget også for den grønlandske kirkes interesser.

Jeg vil i øvrigt gerne prøve at ridse et billede op af de to opgaver, der kræver så store investeringer.

Boligbyggeriet skrider godt frem, navnlig i byerne. Det er en fornøjelse at se de gode og smukke bygninger rejse sig på de steder, hvor de dårlige og usunde beboelseshuse har stået. Opførelsen af boligstøttehusene har bevirket, at en mere hensigtsmæssig fordeling af indvånerne i de gamle overfyldte boliger er gennemført, således at navnlig de unge familier i huset kan få lejlighed til at frigøre sig og få et hjem for sig selv og indrette sig med et mere civiliseret præg. Men boligbyggeriet i Grønland har mange kvaler på grund af den spredte bebyggelse af landet og de særlige klimatiske forhold. Boligbyggeriet kan ikke længere holde trit med den rivende befolkningstilvækst mange steder, og resultatet er blevet, at det til boligbyggeriet disponible beløb, 6 mill. kr. årlig, er utilstrækkeligt til at dække behovet.

I medfør af den koncentrationspolitik, der føres i landet, flytter befolkningen

mange steder, frivilligt eller ufrivilligt, i stort antal, og det kan ske, at tilflyttere bliver indkvarteret hos familier i byen, når der ikke kan skaffes boliger til dem. Så varer det måske et eller flere år, før de kan få et hus opført. Der findes jo ingen husvildebarakker i Grønland. Jeg ved, at der et sted var ansøgt om 10 hårdt tiltrængte nye huse, men man fik kun 2 bevilget, da boligbudgettet for længst var opbrugt. Boligstøttehusene opføres af danske håndværkere meget omhyggeligt i byerne, men ude i distriktet er husene hastværksarbejde og dårligt isolerede. Sådanne dårligt isolerede huse egner sig ikke til beboelse inden for polarkredsen. Byboerne har altid adgang til kul til opvarmning, men derimod får befolkningen ude i distriktet sjældent tilstrækkelig forsyning af det nødvendige brændsel. Ud fra denne betragtning er man tilbøjelig til at mene, at husene bliver ødelagt af fugtighed, inden de bliver afbetalt. Derfor synes det mig, at en bedre kontrol med opførelsen af boligstøttehusene, navnlig uden for byerne, er en tvingende nødvendighed, eventuelt ved oprettelse af et stående udvalg med en kyndig og erfaren grønlandsk tømrermester i udvalget. En sådan håndværker er fortrolig med opførelse af bolighuse i de arktiske egne. Så vil de store summer, den danske stat ofrer på Grønland, blive bedre udnyttet.

Fiskeriet, som er blevet et hovederhverv for store dele af befolkningen, og om hvilket hele befolkningen samles, har givet usædvanlig godt udbytte det sidste par år, og det har betydet meget for befolkningens økonomiske forhold og levevilkår. Med stor interesse har vi fulgt de tiltrængte, planlagte udvidelser af fiskerianlæg rundt omkring i landet, også i Nordgrønland. Fra Diskobugten og nordefter giver, som man ved, sælfangst, hellefiskeri og rejefiskeri de bedste indtjeningsmuligheder for nordgrønlanderne. Det er værd at bemærke forhøjelsen af priserne på sælskind og spæk. En forbedring for disse kategorier er også